

Posouzení příslušnosti vydat rozhodnutí náleží zvláštnímu senátu. Plénium Ústavního soudu do jeho rozhodnutí nezasáhlo

13.3.2024 - Kamila Abbasi | Ústavní soud ČR

Ústavní soud přezkoumal rozhodnutí zvláštního senátu ve věcech kompetenčních sporů.

Tento zvláštní orgán soudního charakteru rozhoduje kompetenční spory, v nichž na jedné či obou stranách stojí soud. Předmětem rozhodování pak jsou mimo jiné spory o pravomoc vydat rozhodnutí, které vznikají mezi soudy a orgány moci výkonné. Podstatou rozhodování zvláštního senátu je určit, která ze stran sporu je příslušná vydat rozhodnutí v konkrétní věci. V tomto případě řešil zvláštní senát otázku, kdo je příslušný rozhodovat o návrhu bývalého policisty na zaplacení částky 20 000 Kč jako náhrady nemajetkové újmy za nezákonné nařizování služby přesčas v letech 2007 až 2010, tedy zda spor budou rozhodovat civilní soudy nebo správní orgány. Zvláštní senát dospěl k závěru, že příslušným je správní orgán, tedy ředitel krajského ředitelství policie.

Stěžovatel, který byl v minulosti příslušníkem Policie České republiky, se však se závěrem zvláštního senátu nespokojil a obrátil se na Ústavní soud. Domníval se, že by měly podobné nároky projednávat soudy, nikoliv správní orgány, představované v podstatě jeho nadřízenými. Nesouhlasil ani s procesním postupem zvláštního senátu, který mu nezaslal návrh na zahájení kompetenčního sporu.

Plénium Ústavního soudu (soudce zpravodaj Josef Baxa) však stížnost zamítlo.

Rozhodování o rozdělení soudní agendy podle veřejnoprávní nebo soukromoprávní povahy vztahů je věcí podústavního práva. Samotné právní posouzení zvláštního senátu, kterému státnímu orgánu náleží sporná pravomoc, by z pohledu Ústavního soudu neobstálo například tehdy, pokud by bylo výsledkem libovůle. To se však v projednávané věci nestalo.

V minulosti se Ústavní soud postavil na stranu stěžovatele, který upozorňoval na systémovou podjatost nadřízeného ředitele bezpečnostního sboru při rozhodování o náhradě újmy za jeho vlastní předchozí nezákonné rozhodnutí o kázeňském provinění. Případnou pravomoc správního orgánu v obdobných sporech tím však Ústavní soud nevyloučil. (Text nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 1/19 je dostupný pod tiskovou zprávou). Pouhé riziko systémové podjatosti v souvislosti s rozhodováním ředitele bezpečnostního sboru o nároku stěžovatele, který má svůj základ v odpovědnosti za škodu podle zákona o služebním poměru, nevede k automatické protiústavnosti. Ostatně stěžovatel se proti rozhodnutí nadřízeného služebního funkcionáře vždy může domáhat soudní ochrany ve správním soudnictví, případně se obrátit i na Ústavní soud. Nynější rozhodnutí zvláštního senátu o kompetenčním sporu však ob stojí a Ústavní soud neměl důvod do něj jakkoliv zasahovat.

Ústavní soud také zdůraznil, že v zájmu zajištění rovného postavení účastníků řízení je třeba, aby každému z nich byl doručen návrh na zahájení řízení o kompetenčním sporu. Jen tak mohou účastníci uplatňovat svá práva v řízení před zvláštním senátem, především právo na vyjádření. Stěžovatel sice návrh neobdržel, posléze mu však zvláštní senát zaslal další procesní úkony a stěžovateli bylo patrné, že řízení probíhá a čeho se týká. K porušení jeho ústavně zaručených práv tak nakonec nedošlo.

Text nálezu pléna Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 36/23 je dostupný [zde](#) (493 KB, PDF).

<https://www.usoud.cz/aktualne/posouzeni-prislusnosti-vydat-rozhodnuti-nalezi-zvlastnimu-senatu-ple-num-ustavniho-soudu-do-jeho-rozhodnuti-nezasahlo>